

บทเรียนที่

2

**วิธีการบันทึกบัญชีของกิจการร่วมค้า
โดยวิธีผู้ร่วมค้าแต่ละฝ่ายจดบันทึก
รายการทั้งสิ้นในสมุดบัญชีของตน**

สาระการเรียนรู้

1.

หลักการบันทึกบัญชีของกิจการร่วมค้า โดยวิธีผู้ร่วมค้าแต่ละฝ่ายจดบันทึกรายการทั้งสิ้น ในสมุดบัญชีของตน

2.

การบันทึกบัญชีของกิจการร่วมค้า โดยวิธีผู้ร่วมค้าแต่ละฝ่ายจดบันทึกรายการทั้งสิ้นในสมุดบัญชีของตน กรณีการร่วมค้าสิ้นสุด

3.

การบันทึกบัญชีของกิจการร่วมค้าโดยวิธีผู้ร่วมค้าแต่ละฝ่ายจดบันทึกรายการทั้งสิ้นในสมุดบัญชีของตน กรณีก่อนการร่วมค้าสิ้นสุด

4

การแสดงรายการเกี่ยวกับการร่วมค้าในงบฐานะการเงิน

1.

1

หลักการบันทึกบัญชีของกิจการร่วมค้า โดยวิธีผู้ร่วมค้าแต่ละฝ่ายจดบันทึก รายการทั้งสิ้นในสมุดบัญชีของตน

1

บัญชีร่วมค้า มีลักษณะเหมือนกับบัญชีกำไรขาดทุนสำหรับกิจการค้า โดยทั่วไป โดยบัญชีร่วมค้าจะทำหน้าที่เป็นบัญชีกำไรขาดทุนจากการร่วมค้า ผู้ร่วมค้าทุกคนจะเปิดบัญชีร่วมค้า ในสมุดบัญชีของตน

2

บัญชีผู้ร่วมค้า ผู้ร่วมค้าแต่ละคนจะเปิดบัญชีผู้ร่วมค้าคนอื่นๆ ที่ทำการร่วมค้าด้วยกัน ซึ่งบัญชีผู้ร่วมค้าจะมีลักษณะเหมือนบัญชีทุนของผู้ร่วมค้าแต่ละคน เพื่อใช้บันทึกส่วนได้เสียของผู้ร่วมค้าแต่ละคน

2

การบันทึกบัญชีของกิจการร่วมค้าโดยวิธี
ผู้ร่วมค้าแต่ละฝ่ายจดบันทึกรายการทั้งสิ้น
ในสมุดบัญชีของตน กรณีการร่วมค้าสิ้นสุด

ตัวอย่างที่ 1

นาย ก นาย ข และนาย ค ตกลงที่จะดำเนินกิจการขายสินค้าที่ระลึกสำหรับ
นักท่องเที่ยว โดยทั้งสามคนมีข้อตกลงดังต่อไปนี้

1. ให้นาย ค เป็นผู้จัดการเกี่ยวกับการร่วมค้า
2. คิดค่านายหน้าให้ผู้ร่วมค้าที่ขายสินค้าในอัตรา 10% ของยอดขาย
3. คิดดอกเบี้ย 15% ต่อปี สำหรับผู้ร่วมค้าที่นำเงินสดหรือสินค้านำมาลงทุนครั้งแรก
4. แบ่งกำไรขาดทุนเท่ากัน
5. ใช้ระบบการบันทึกสินค้าคงเหลือเมื่อสิ้นงวด (Periodic Inventory System)

รายการร่วมค้าระหว่างเดือนพฤษภาคม 25XX มีดังนี้

25XX

- พ.ค. 1 นาย ก และนาย ข ส่งเงินสดไปให้นาย ค เพื่อไว้ใช้จ่ายในกิจการร่วมค้าคนละ 120,000 บาท ถือเป็นการลงทุน ส่วนนาย ค นำสินค้าของตนเองมาลงทุนจำ นวน 180,000 บาท
- 7 นาย ค จ่ายค่าโฆษณาสินค้าเป็นเงินสดจำนวน 3,000 บาท
- 9 นาย ค จ่ายค่ารับรองลูกค้าเป็นเงินสด จำนวน 360 บาท
- 12 นาย ค ขายสินค้าเป็นเงินสดจำ นวน 105,000 บาท และจ่ายค่าขนส่งสินค้าให้ลูกค้าจำนวน 600 บาท
- 15 นาย ก ขายสินค้าเป็นเงินสด จำ นวน 30,000 บาท และได้ส่งเงินค่าขายสินค้าให้นาย ค ทั้งหมด
- 17 นาย ข ถอนเงินจากนาย ค จำ นวน 9,000 บาท
- 18 นาย ค ซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ จำ นวน 60,000 บาท
- 19 นาย ค ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ จำ นวน 120,000 บาท
- 21 นาย ข ขายสินค้าเป็นเงินสด จำ นวน 96,000 บาท และได้ส่งเงินค่าขายสินค้าให้นาย ค ทั้งหมด
- 27 นาย ค ขายสินค้าที่เหลือทั้งสิ้นเป็นเงินสดจำนวน 150,000 บาท และจ่ายค่าขนส่งสินค้าให้ลูกค้า จำนวน 1,500 บาท
- 29 นาย ค ได้รับชำระเงินสดจากลูกหนี้ที่ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม จำนวน 117,000 บาท ที่เหลือ จำนวน 3,000 บาท เก็บเงินไม่ได้ให้ตัดบัญชีลูกหนี้เป็นหนี้สูญ
- 30 นาย ค จ่ายชำระหนี้ค่าสินค้าที่ซื้อเป็นเงินเชื่อเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม ทั้งหมด
- 31 การร่วมค้าสิ้นสุดลง คิดค่านายหน้า คิดดอกเบี้ย แบ่งกำไรขาดทุนตามข้อตกลงและผู้ร่วมค้าชำระเงินระหว่างกัน

การบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไปของผู้ร่วมค้าแต่ละคน

ว.ด.ป.	รายการ	สมุดบัญชีของนาย ก		สมุดบัญชีของนาย ข		สมุดบัญชีของนาย ค	
25XX พ.ค. 1	นาย ก และนาย ข ส่งเงินสดไปให้นาย ค คนละ 120,000 บาท	นาย ค	240,000	นาย ค	240,000	เงินสด	240,000
		เงินสด	120,000	เงินสด	120,000	นาย ก	120,000
		นาย ข	120,000	นาย ก	120,000	นาย ข	120,000
	นาย ค นำสินค้าของตนเองมาลงทุน 180,000 บาท	ร่วมค้า	180,000	ร่วมค้า	180,000	ร่วมค้า	180,000
		นาย ค	180,000	นาย ค	180,000	ซื้อสินค้า	180,000
7	นาย ค จ่ายค่าโฆษณาเป็นเงินสด 3,000 บาท	ร่วมค้า	3,000	ร่วมค้า	3,000	ร่วมค้า	3,000
		นาย ค	3,000	นาย ค	3,000	เงินสด	3,000
9	นาย ค จ่ายค่ารับรองลูกค้าเป็นเงินสด 360 บาท	ร่วมค้า	360	ร่วมค้า	360	ร่วมค้า	360
		นาย ค	360	นาย ค	360	เงินสด	360
12	นาย ค ขายสินค้าเป็นเงินสด 105,000 บาท	นาย ค	105,000	นาย ค	105,000	เงินสด	105,000
		ร่วมค้า	105,000	ร่วมค้า	105,000	ร่วมค้า	105,000
	นาย ค จ่ายค่าขนส่งสินค้าให้ลูกค้า 600 บาท	ร่วมค้า	600	ร่วมค้า	600	ร่วมค้า	600
15	นาย ก ขายสินค้าเป็นเงินสด 30,000 บาท	เงินสด	30,000	นาย ก	30,000	นาย ก	30,000
		ร่วมค้า	30,000	ร่วมค้า	30,000	ร่วมค้า	30,000
	นาย ก ส่งเงินจากการขายสินค้าให้นาย ค ทั้งหมด	นาย ค	30,000	นาย ค	30,000	เงินสด	30,000
		เงินสด	30,000	นาย ก	30,000	นาย ก	30,000

การบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไปของผู้ร่วมค้าแต่ละคน (ต่อ)

ว.ด.ป.	รายการ	สมุดบัญชีของนาย ก	สมุดบัญชีของนาย ข	สมุดบัญชีของนาย ค
25XX พ.ค. 17	นาย ข ถอนเงินจากนาย ค จำนวน 9,000 บาท	นาย ข 9,000 นาย ค 9,000	เงินสด 9,000 นาย ค 9,000	นาย ข 9,000 เงินสด 9,000
18	นาย ค ซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ จำนวน 60,000 บาท	ร่วมค้า 60,000 นาย ค 60,000	ร่วมค้า 60,000 นาย ค 60,000	ร่วมค้า 60,000 เจ้าหนี้การค้า 60,000
19	นาย ค ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ จำนวน 120,000 บาท	นาย ค 120,000 ร่วมค้า 120,000	นาย ค 120,000 ร่วมค้า 120,000	ลูกหนี้การค้า 120,000 ร่วมค้า 120,000
21	นาย ข ขายสินค้าเป็นเงินสดจำนวน 96,000 บาท	นาย ข 96,000 ร่วมค้า 96,000	เงินสด 96,000 ร่วมค้า 96,000	นาย ข 96,000 ร่วมค้า 96,000
	นาย ข ส่งเงินจากการขายสินค้าให้นาย ค ทั้งหมด	นาย ค 96,000 นาย ข 96,000	นาย ค 96,000 เงินสด 96,000	เงินสด 96,000 นาย ข 96,000
27	นาย ค ขายสินค้าเป็นเงินสดจำนวน 150,000 บาท	นาย ค 150,000 ร่วมค้า 150,000	นาย ค 150,000 ร่วมค้า 150,000	เงินสด 150,000 ร่วมค้า 150,000
	นาย ค จ่ายค่าขนส่งสินค้าให้ลูกค้าจำนวน 1,500 บาท	ร่วมค้า 1,500 นาย ค 1,500	ร่วมค้า 1,500 นาย ค 1,500	ร่วมค้า 1,500 เงินสด 1,500
29	นาย ค ได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้เป็นเงินสด จำนวน 117,000 บาท	ไม่บันทึกบัญชี	ไม่บันทึกบัญชี	เงินสด 117,000 ลูกหนี้การค้า 117,000
	ลูกหนี้ที่เหลือ 3,000 บาท เก็บเงินไม่ได้ ให้ตัดเป็นหนี้สูญ	ร่วมค้า 3,000 นาย ค 3,000	ร่วมค้า 3,000 นาย ค 3,000	ร่วมค้า 3,000 ลูกหนี้การค้า 3,000

การบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไปของผู้ร่วมค้าแต่ละคน (ต่อ)

ว.ด.ป.	รายการ	สมุดบัญชีของนาย ก	สมุดบัญชีของนาย ข	สมุดบัญชีของนาย ค
25XX พ.ค. 30	นาย ค จ่ายชำระหนี้ค่าสินค้าที่ซื้อเมื่อวันที่ 18 พ.ค.	ไม่ต้องบันทึกบัญชี	ไม่ต้องบันทึกบัญชี	เจ้าหนี้การค้า 60,000 เงินสด 60,000
31	คิดค่านายหน้าให้ผู้ร่วมค้าอัตรา 10% ของยอดขาย นาย ก $30,000 \times 10\%$ = 3,000 บาท นาย ข $96,000 \times 10\%$ = 9,600 บาท นาย ค $375,000 \times 10\%$ = 37,500 บาท	รวมค้ำ 50,100 รายได้ค่านายหน้า 3,000 นาย ข 9,600 นาย ค 37,500	รวมค้ำ 50,100 รายได้ค่านายหน้า 9,600 นาย ก 3,000 นาย ค 37,500	รวมค้ำ 50,100 รายได้ค่านายหน้า 37,500 นาย ก 3,000 นาย ข 9,600
	คิดดอกเบี้ยให้ผู้ร่วมค้าที่นำเงินสดหรือสินค้ามา ลงทุนครั้งแรกอัตรา 15% ต่อปี นาย ก. $120,000 \times 15/100 \times 1/12$ = 1,500 บาท นาย ข $120,000 \times 15/100 \times 1/12$ = 1,500 บาท นาย ค $180,000 \times 15/100 \times 1/12$ = 2,250 บาท	รวมค้ำ 5,250 ดอกเบี้ยรับ 1,500 นาย ข 1,500 นาย ค 2,250	รวมค้ำ 5,250 ดอกเบี้ยรับ 1,500 นาย ก 1,500 นาย ค 2,250	รวมค้ำ 5,250 ดอกเบี้ยรับ 2,250 นาย ก 1,500 นาย ข 1,500
	แบ่งกำไรขาดทุนเท่ากัน	รวมค้ำ 197,190 กำไรจากการร่วมค้ำ 65,730 นาย ข 65,730 นาย ค 65,730	รวมค้ำ 197,190 กำไรจากการร่วมค้ำ 65,730 นาย ก 65,730 นาย ค 65,730	รวมค้ำ 197,190 กำไรจากการร่วมค้ำ 65,730 นาย ก 65,730 นาย ข 65,730
	ผู้ร่วมค้าชำระเงินระหว่างกัน นาย ค จ่ายเงินให้ นาย ก 190,230 บาท และจ่ายให้นาย ข 187,830 บาท	เงินสด 190,230 นาย ข 187,830 นาย ค 378,060	เงินสด 187,830 นาย ก 190,230 นาย ค 378,060	นาย ก 190,230 นาย ข 187,830 เงินสด 378,060

การผ่านรายการบัญชีรวมค้าจากสมุดรายวันทั่วไปไปบัญชีแยกประเภททั่วไปของผู้รวมค้าแต่ละคน
จะมีรายการเหมือนกันดังนี้

บัญชีรวมค้า

พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
พ.ศ.	1	สินค้า-นาย ค	.	180,000	-	พ.ศ.	12	ขายสินค้า-นาย ค		105,000	-
	7	ค่าโฆษณา-นาย ค		3,000	-		15	ขายสินค้า-นาย ก		30,000	-
	9	ค่ารับรอง-นาย ค		360	-		19	ขายสินค้า-นาย ค		120,000	-
	12	ค่าขนส่งสินค้า-นาย ค		600	-		21	ขายสินค้า-นาย ข		96,000	-
	18	ซื้อสินค้า-นาย ค		60,000	-		27	ขายสินค้า-นาย ค		150,000	-
	27	ค่าขนส่งสินค้า-นาย ค		1,500	-						
	29	หนี้สูญ-นาย ค		3,000	-						
	31	ค่านายหน้า									
		นาย ก 3,000									
		นาย ข 9,600									
		นาย ค 37,500		50,100	-						
		ดอกเบี้ยจ่าย									
		นาย ก 1,500									
		นาย ข 1,500									
		นาย ค 2,250		5,250	-						
	ส่วนแบ่งกำไร										
	นาย ก 65,730										
	นาย ก 65,730										
	นาย ค 65,730		197,190	-							
				501,000	-					501,000	-

บัญชี นาย ก ในสมุดบัญชีของนาย ข และนาย ค จะเป็นดังนี้

บัญชี นาย ก

พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
พ.ค.	15	ขายสินค้า	.	30,000	-	พ.ค.	1	ส่งเงินให้นาย ค		120,000	-
	31	รับเงินจากนาย ค		190,230	-		15	ส่งเงินให้นาย ค		30,000	-
							31	รายได้ค่านายหน้า		3,000	-
								ดอกเบี้ยรับ		1,500	-
								กำไรจากการร่วมค้า		65,730	-
				220,230	-					220,230	-

บัญชี นาย ข ในสมุดบัญชีของนาย ก และนาย ค จะเป็นดังนี้

บัญชี นาย ข

พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
พ.ค.	17	ถอนเงินจากกิจการ ร่วมค้า	.	9,000	-	พ.ค.	1	ส่งเงินให้นาย ค		120,000	-
							21	ส่งเงินให้นาย ค		96,000	-
	21	ขายสินค้า		96,000	-		31	รายได้ค่านายหน้า		9,600	-
	31	รับเงินจากนาย ค		187,830	-			ดอกเบี้ยรับ		1,500	-
								กำไรจากการร่วมค้า		65,730	-
				292,830	-					292,830	-

บัญชี นาย ค ในสมุดบัญชีของนาย ก และนาย ข จะเป็นดังนี้

บัญชี นาย ค

พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
พ.ศ.	1	รับเงินจากนาย ก	.	120,000	-	พ.ศ.	1	ลงทุนด้วยสินค้า		180,000	-
		รับเงินจากนาย ข		120,000	-		7	ค่าโฆษณา		3,000	-
	12	ขายสินค้า		105,000	-		9	ค่ารับรองลูกค้า		360	-
	15	รับเงินจากนาย ก		30,000	-		12	ค่าขนส่งสินค้า		600	-
	19	ขายสินค้า		120,000	-		17	จ่ายเงินให้นาย ข		9,000	-
	21	รับเงินจากนาย ข		96,000	-		18	ซื้อสินค้า		60,000	-
	27	ขายสินค้า		150,000	-		27	ค่าขนส่งสินค้า		1,500	-
							29	ตัดหนี้สูญ		3,000	-
							31	รายได้ค่านายหน้า		37,500	-
								ดอกเบี้ยรับ		2,250	-
								กำไรจากการร่วมค้า		65,730	-
								จ่ายเงินให้นาย ก		190,230	-
								จ่ายเงินให้นาย ข		187,830	-
				741,000	-					741,000	-

3

การบันทึกบัญชีของกิจการร่วมค้าโดยวิธีผู้ร่วมค้าแต่ละฝ่ายจดบันทึกรายการทั้งสิ้นในสมุดบัญชีของตน กรณีก่อนการร่วมค้าสิ้นสุด

การดำเนินกิจการร่วมค้า โดยทั่วไปจะคำนวณผลกำไรขาดทุนเมื่อการร่วมค้าสิ้นสุดสำหรับบัญชีร่วมค้าจะมียอดคงเหลือทางเดบิตหรือเครดิตได้ในกรณีต่อไปนี้

- 1) บัญชีร่วมค้าจะมียอดคงเหลือทางด้านเดบิต เนื่องจากจำนวนเงินลงทุนและค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้
- 2) บัญชีร่วมค้าจะมียอดคงเหลือทางด้านเครดิต เนื่องจากรายได้มากกว่าจำนวนเงินลงทุนและค่าใช้จ่าย ในกรณีที่การร่วมค้ายังไม่สิ้นสุดและบัญชีร่วมค้ามีรายการทั้งด้านเดบิตและด้านเครดิต ถ้าจะทำงบบการเงินจะต้องปรับปรุงบัญชีร่วมค้าก่อน

ตัวอย่างที่ 2

จากตัวอย่างที่ 1 กรณีที่ 1 นาย ก นาย ข และนาย ค ตกลงที่จะดำเนิน
กิจการขายสินค้าที่ระลึกสำหรับนักท่องเที่ยว สมมติว่า วันที่ 31 พฤษภาคม
25XX การร่วมค้ายังไม่สิ้นสุด มีสินค้าคงเหลือคำนวณ ต้นทุนได้ 45,000 บาท ผู้
ร่วมค้าคาดว่าจะรายได้ค่าขายสินค้าที่เหลือจะสูงกว่าค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะเกิดขึ้น
ผู้ร่วมค้าตกลงแบ่งกำไรก่อนการร่วมค้าสิ้นสุดแต่ยังไม่ชำระเงินระหว่างกัน การ
บันทึกบัญชี ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 25XX มีดังนี้

ว.ด.ป.	รายการ	สมุดบัญชี นาย ก	สมุดบัญชี นาย ข	สมุดบัญชี นาย ค
25XX	แบ่งกำไรขาดทุนเท่าๆ กัน	รวมค้า 242,190	รวมค้า 242,190	รวมค้า 242,190
พ.ค. 31	546,000 – 303,810	กำไรจากการร่วมค้า	กำไรจากการร่วมค้า	กำไรจากการร่วมค้า
	= 242,190 ÷ 3	80,730	80,730	80,730
	= 80,730 บาท	นาย ข 80,730	นาย ก 80,730	นาย ก 80,730
		นาย ค 80,730	นาย ค 80,730	นาย ข 80,730

บัญชีรวมค่าในสมุดบัญชีของผู้ร่วมค้าแต่ละคนมีรายการเหมือนกันดังนี้

บัญชีรวมค่า

พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
พ.ศ.	1	สินค้า-นาย ค		180,000	-	พ.ศ.	12	ขายสินค้า-นาย ค		105,000	-
	7	ค่าโฆษณา-นาย ค		3,000	-		15	ขายสินค้า-นาย ก		30,000	-
	9	ค่ารับรอง-นาย ค		360	-		19	ขายสินค้า-นาย ค		120,000	-
	12	ค่าขนส่งสินค้า-นาย ค		600	-		21	ขายสินค้า-นาย ข		96,000	-
	18	ซื้อสินค้า-นาย ค		60,000	-		27	ขายสินค้า-นาย ค		150,000	-
	27	ค่าขนส่งสินค้า-นาย ค		1,500	-		31	สินค้าคงเหลือยกไป		✓ 45,000	-
	29	หนี้สูญ-นาย ค		3,000	-						
	31	ค่านายหน้า									
		นาย ก 3,000									
		นาย ข 9,600									
		นาย ค 37,500		50,100	-						
		ดอกเบี้ยจ่าย									
		นาย ก 1,500									
		นาย ข 1,500									
		นาย ค 2,250		5,250	-						
	ส่วนแบ่งกำไร										
	นาย ก 80,730										
	นาย ข 80,730										
	นาย ค 80,730	242,190	-								
		546,000	-				546,000	-			
มิ.ย.	1	สินค้าคงเหลือยกมา	✓	45,000	-						

การปิดบัญชีร่วมค้าจะทำโดยแสดงสินค้าคงเหลือในราคาทุนรวมกับค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับต้นทุนของสินค้า บันทึกบัญชีร่วมค้าทางด้านเครดิต เป็นยอดสินค้าคงเหลือยกไป (วันที่ 31 พฤษภาคม 25XX) และด้านเดบิตจะเป็นยอดสินค้าคงเหลือยกมาในเดือนถัดไป (วันที่ 1 มิถุนายน 25XX) โดยไม่ต้องบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไป

บัญชี นาย ค

พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
พ.ค.	15	ขายสินค้า	✓	30,000	-	พ.ค.	1	ส่งเงินให้นาย ค		120,000	-
	31	ยอดยกไป		205,230	-		15	ส่งเงินให้นาย ค		30,000	-
							31	รายได้ค่านายหน้า		3,000	-
								ดอกเบี้ยรับ		1,500	-
								กำไรจากการร่วมค้า		80,730	-
				235,230	-					235,230	-
						มิ.ย.	1	ยอดยกมา	✓	205,230	-

บัญชีนาย ข ในสมุดบัญชีของนาย ก และนาย ค จะเป็นดังนี้

บัญชี นาย ข

พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
พ.ศ.	17	ถอนเงินจากกิจการร่วมค้า	✓	9,000	-	พ.ศ.	1	ส่งเงินให้นาย ค		120,000	-
	21	ขายสินค้า		96,000	-		21	ส่งเงินให้นาย ค		96,000	-
	31	ยอดยกไป		202,830	-		31	รายได้ค่านายหน้า		9,600	-
								ดอกเบี้ยรับ		1,500	-
								กำไรจากการร่วมค้า		80,730	-
				307,830	-					307,830	-
						มิ.ย.	1	ยอดยกมา	✓	202,830	-

บัญชี นาย ค ในสมุดบัญชีของนาย ก และนาย ข จะเป็นดังนี้

บัญชี นาย ค

พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
พ.ค.	1	รับเงินจากนาย ก และ ข		240,000	-	พ.ค.	1	ลงทุนด้วยสินค้า		180,000	-
	12	ขายสินค้า		105,000	-		7	ค่าโฆษณา		3,000	-
	15	รับเงินจากนาย ก		30,000	-		9	ค่ารับรองลูกค้า		360	-
	19	ขายสินค้า		120,000	-		12	ค่าขนส่งสินค้า		600	-
	21	รับเงินจากนาย ข		96,000	-		17	จ่ายเงินให้ นาย ข		9,000	-
	27	ขายสินค้า		150,000	-		18	ซื้อสินค้า		60,000	-
							27	ค่าขนส่งสินค้า		1,500	-
							29	ตัดหนี้สูญ		3,000	-
							31	รายได้ค่านายหน้า		37,500	-
								ดอกเบี้ยรับ		2,250	-
					กำไรจากการร่วมค้า	80,730	-				
					ยอดยกไป	363,060	-				
				741,000	-			741,000	-		
มิ.ย.	1	ยอดยกมา	✓	363,060	-						

การร่วมค้าสิ้นสุดจึงไม่มีการชำระเงินระหว่างกัน บัญชีผู้ร่วมค้าแต่ละคนยังไม่ปิดบัญชี ยอดคงเหลือของบัญชีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการร่วมค้าในสมุดบัญชีของผู้ร่วมค้าแต่ละคน ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 25XX จะเป็นดังนี้

ชื่อบัญชี	สมุดบัญชีของนาย ก		สมุดบัญชีของนาย ข		สมุดบัญชีของนาย ค	
	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต
บัญชีร่วมค้า	45,000		45,000		45,000	
บัญชี นาย ก				205,230		205,230
บัญชี นาย ข		202,830				202,830
บัญชี นาย ค	363,060		363,060			

4

การแสดงรายการเกี่ยวกับการร่วมค้า ในงบ ฐานะการเงิน

การแสดงรายการเกี่ยวกับการร่วมค้า ในงบฐานะการเงินซึ่งปรากฏในสมุดบัญชีของผู้ร่วมค้าแต่ละรายนั้น ถ้า ยอดคงเหลือเดบิตจะแสดงเป็นรายการเงินลงทุนในการร่วมค้า โดยแสดงภายใต้หัวข้อสินทรัพย์ ไม่หมุนเวียน ถ้า ยอดคงเหลือ เครดิตจะแสดงเป็นรายการหนี้สินที่มีต่อการร่วมค้า โดยแสดง ภายใต้หัวข้อ หนี้สินหมุนเวียน

ชื่อผู้ร่วมค้า
งบฐานะการเงิน (บางส่วน)
ณ วันที่.....

หน่วย : บาท

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

XX

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

เงินลงทุนในการร่วมค้า

XX

หนี้สินหมุนเวียน

เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน

XX

หนี้สินไม่หมุนเวียน

หนี้สินที่มีต่อการร่วมค้า

XX

ตัวอย่างที่ 3

ให้แสดงรายการเกี่ยวกับการร่วมค้าในงบฐานะการเงิน โดยนำข้อมูลมาจากตัวอย่างที่ 2 งบฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 25XX จะแสดงรายการเงินลงทุนในการร่วมค้า หรือ รายการหนี้สินที่มีต่อการร่วมค้าของผู้ร่วมค้าแต่ละคนดังนี้

นาย ก
งบฐานะการเงิน (บางส่วน)
ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 25XX

หน่วย : บาท

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน	
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	XX
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	
เงินลงทุนในการร่วมค้า	205,230

การคำนวณยอดเงินลงทุนในการร่วมค้าของนาย ก

บัญชีร่วมค้า	45,000	บาท
บวก บัญชี นาย ค	<u>363,060</u>	บาท
รวม	408,060	บาท
หัก บัญชี นาย ข	<u>202,830</u>	บาท
เงินลงทุนในการร่วมค้า	<u><u>205,230</u></u>	บาท

นาย ข
งบฐานะการเงิน (บางส่วน)
ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 25XX

หน่วย : บาท

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

XX

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

เงินลงทุนในการร่วมค้า

202,830

การคำนวณยอดเงินลงทุนในกิจการร่วมค้าของนาย ข

บัญชีร่วมค้า

45,000 บาท

บวก บัญชี นาย ค

363,060 บาท

รวม

408,060 บาท

หัก บัญชี นาย ก

205,230 บาท

เงินลงทุนในการร่วมค้า

202,830 บาท

นาย ค
งบฐานะการเงิน (บางส่วน)
ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 25XX

หน่วย : บาท

หนี้สินและส่วนของผู้ร่วมค้า

หนี้สินหมุนเวียน

เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน

XX

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

หนี้สินที่มีต่อการร่วมค้า

363,060

การคำนวณยอดหนี้สินที่มีต่อการร่วมค้าของนาย ค

บัญชี นาย ก

205,230 บาท

บัญชี นาย ข

202,830 บาท

รวม

408,060 บาท

หัก บัญชีร่วมค้า

45,000 บาท

หนี้สินที่มีต่อการร่วมค้า

363,060 บาท

